

MĚSTYS

MORAVSKÁ NOVÁ VES

TRADICE

VINAŘSTVÍ

PŘÍRODA

TURISTIKA

Chcete si poslechnout příběh zrození vína či pokochat se krásou lidových krojů na Podluží? Rádi se zaposloucháte do lidové písničky, relaxujete při jízdě na kole po vinařských cyklostezkách nebo lužním lesem? Pak přijměte naše srdečné pozvání do Moravské Nové Vsi.

V tomto průvodci vám krátce představíme městys Moravská Nová Ves, který leží v samém srdci slováckého Podluží. A zároveň vás pozveme na tradiční folklorní a vinařské akce. Poradíme vám, kde můžete ochutnat kvalitní vína, dobře se v obci najíst, kde se ubytovat a kam vyjet na kole na výlet. Víno, cyklostezky, krása lužního lesa a bohatý folklorní život lákají do Moravské Nové Vsi rok od roku více návštěvníků.

KONTAKT NA ÚŘAD MĚSTYSE

Městys Moravská Nová Ves
nám. Republiky 107
691 55 Moravská Nová Ves
telefon: +420 519 342 202
e-mail: podatelna@mnves.cz
www.mnves.cz

*počet obyvatel: 2578
počet domů: 1 046
katastrální výměra: 2 350 ha
nadmořská výška: 190 m. n. m.*

MĚSTYS MORAVSKÁ NOVÁ VES

Moravská Nová Ves je jednou z největších obcí Moravského Slovácka. Nachází se v národopisné oblasti zvané Podluží, v rovině mezi městy Břeclaví a Hodonínem. Obec leží v nejjihujišním cípu Moravy, u hranic se Slovenskem a do Dolního Rakouska je coby kamenem dohodil.

Městys od hranic se Slovenskem, kterou tvoří řeka Morava, lemujje lužní les. Ten je součástí biosférické rezervace Dolní Morava. Tímto mezinárodním označením ocenilo UNESCO kvalitu zdejšího přírodního prostředí.

V široké nivě řeky Moravy, kterou rovněž protéká řeka Kyjovka, se kdysi pod Moravskou Novou Vsí rozkládaly louky. Dnes jsou z větší části rozorané. V nedaleké minulosti v tomto prostoru vzniklo intenzivní těžbou šterkopísku jezero o rozloze asi 120 hektarů.

Převážnou část katastru obce tvoří intenzivně obhospodařovaná zemědělská krajina. Její součástí je i více než 130 hektarů vinic. Moravská Nová Ves patří mezi největší vinařské obce vinařské podoblasti Slovácká. Už na pečetidle obce byl používán vinařský symbol – révový keř na kůlu, který má po stranách vinařské nože. Obec registruje přes 340 vinařů a drobných pěstitelů vinné révy. K obci patří přes 170 vinných sklepů.

Vinařství a folklorní tradice jsou neoddělitelnou součástí života obce. Živý folklor a lidové tradice jsou kulturním dědictvím zdejšího kraje.

Moravská Nová Ves leží na trati druhého železničního koridoru Břeclav – Přerov. Cesta autem z Moravské do Brna trvá asi třicet minut, do Vídně a Bratislavy hodinu.

KRÁTCE Z HISTORIE

První písemná zmínka o obci, která nesla jméno Waltersdorf, pochází z roku 1265. V roce 1384 byla přejmenována na Noveville – Novou Ves. Povýšena na městečko byla už v roce 1807. Teprve až od roku 1911 přibylo do názvu slůvko „Moravská“.

Jak vypadala Nová Ves koncem 19. a začátkem 20. století? Půdorys tvořila dlouhá ulice, která se rozšiřovala v místech, kde se křižují silnice břeclavsko-hodonínská a prušánsko-kopčanská. Na hlavní ulici bydleli zámožnější rolníci. Dětila se stejně jako dnes na Horní a Dolní konec.

V roce 1900 bylo v obci 476 domů s téměř 2 400 obyvateli. Hlavní výrobním prostředkem a zdrojem obživy byla půda. Významný byl také chov dobytka a v chovu koní patřila Nová Ves mezi neúspěšnější obce Moravského Slovácka. V 19. století vzrůstal také význam vinařství a vinohradnictví.

I přes převažující zemědělskou výrobu rozrůstal se v Nové Vsi průmysl. Byl zde největší parní válcový mlýn v republice, velká cihelna, pila, továrna na výrobu ohýbaného nábytku, mlékárna, výrobní vinných sudů.

Název městys užívá Moravská Nová Ves opět od roku 2007.

KOSTEL PODPOŘIL LICHTENŠTEJN

Z místních pamětihodností je nejvýraznější kostel sv. Jakuba stojící od roku 1773 v místech staršího kostela. Samotnou stavbu chrámu hradil z velké části majitel břeclavského panství kníže Josef Václav z Lichtenštejna. V roce 1894 dostal kostel novou křížovou cestu. V kostele je hlavní oltář s obrazem sv. Jakuba staršího. V lodi kostela jsou dva boční oltáře sv. Josefa s postranními sochami patronů zemědělců sv. Vendelína a sv. Izidora a Neposkvrněného početí P. Marie. V kostele je veliká křtitelnice se sousoším křtu Páně a sv. Jana Křtitele a její protiváhou je kazatelna s deskami Desatera a andělem troubícím na polnici k poslednímu soudu.

Na počátku 19. století byl kostel rozšířen do dnešní podoby. Stojí u něj sochy sv. Václava a sv. Floriána. Spolu se sochou sv. Jana Nepomuckého na návsi a sousoším sv. Anny u silnice do Hrušek jsou památkově chráněny.

Raritou místního hřbitova je náhrobní kámen v podobě ležící postavy z dílny sochaře Františka Úprky.

RÉVU MÁ OBEC I VE ZNAKU

Rozhodnutím předsedy Poslanecké sněmovny ČR byly Moravské Nové Vsi v roce 1999 uděleny obecní symboly – znak a prapor. Znak má podobu červeno-zlatě polceného štítu, v něm dva révové pruty se dvěma hrozny a dvěma listy opačných barev - vlevo zlatý, vpravo červený; vpravo zlatá radlice a vlevo červený vinařský nůž. Prapor je tvořen listem svisle děleným na šest pruhů v barvách červené a žluté, v širších pruzích jsou pod sebou umístěny dva žluté a dva červené hrozny.

LIDOVÉ TRADICE JSOU STÁLE ŽIVÉ

Lidé v Moravské Nové Vsi s láskou udržují lidové tradice. Dalším generacím je předávají členové slováckého krúžku, mužského a ženského pěveckého sboru a dětského folklorního souboru Jatelinka. Podlužácké lidové tance i písně a bohaté lidové kroje mohou spatřit návštěvníci tradičních Svatojakubských hodů, slavnosti vinobraní, svěcení vína i krojovaného podlužáckého plesu. Folklor a víno doprovázejí i Den řemesel, který prvního května navštěvují stovky milovníků vinného moku, dobrého jídla, starých řemesel i folkloru z Moravy a Slovenska.

Při folklorních akcích nechybí v Moravské Nové Vsi mužský lidový tanec verbuňk, který UNESCO ocenilo titulem mistrovské dílo kultury lidstva. Verbuňk patří ke koloritu hodového veselí pod zeleným, podlužáckého krojového plesu, ale také řady zábav a plesů v obci. V Moravské Nové Vsi, kde se poslední červencovou nedělí konají první hody na Podluží, cifrují pod „májú“ desítky verbířů z celého okolí.

TURISTY LÁKAJÍ VINAŘSKÉ AKCE

Neověští vinaři rádi hostům povyprávějí příběh zrození vína. Ten začíná na jaře v probouzejících se vinicích a vrcholí v době vinobraní bublavým kvašením a zráním rodícího se vinného moku.

Místem vinařských akcí v obci se staly především známé vinařské uličky Výmol a Zátíší. Byly vybudované během hospodářské krize ve třicátých letech minulého století. Jsou postaveny z cihel, které vyráběla místní cihelna. Protože v době krize neměla odbytíště, vybudovala sklepy a ty pak místních vinařům prodala. Na život ve vinařských uličkách dohlíží patron vinařů sv. Urban. Na opačném konci obce jsou zase sklepy zdobené malovanými žúdry. Mezi nejstarší sklepní uličky patří ulička U trati, rozdělená na dvě poloviny ve čtyřicátých letech 19. století výstavbou železnice.

Moravská Nová Ves patřila mezi první obce na Podluží, kde v polovině devadesátých let obnovili tradici slavnosti vinobraní. Akce, která se koná vždy druhou sobotu v září, si získala už takový věhlas, že se na vinobraní do Moravské Nové Vsi sjíždějí lidé z celé republiky. Návštěvníci obdivují nejen lidové tradice a zvyky, o které se stará místní slovácký krúžek, ale vítají možnost podívat se do vinných sklepů.

Neoveští vinaři pořádají v červenci i den otevřených sklepů, kdy hosté degustují vína přímo ve sklepě a nalévá jim je sám vinař. V listopadu pak hromadně otevírají sklepy podruhé, aby návštěvníkům nabídli mladá vína z nové úrody. Ochutnávky vín ve stylovém prostředí vinných sklepů jsou nezapomenutelným zážitkem pro všechny milovníky vinného moku.

Neoveští vinaři mají v oblibě především červená vína Zweigeltrebe, Frankovku, Modrý Portugal, Svatovavřínecké a Cabernet Moravii. Z bílých odrůd vyrábějí ponejvíce Chardonnay, Veltlínské zelené a Sauvignon.

Místní vinaři založili dvě vinařská sdružení. Starší – Collegium Vinitorum spoluzakládal již v roce 1968 šlechtitel červené odrůdy Cabernet Moravia Lubomír Gros. Vinaři se pravidelně scházejí a hodnotí svá vína. Pod značkou Collegium Vinitorum pak i svá vína prodávají. Neformálním sdružením vinařů jsou tak zvaní pátkaři. Scházejí se už od roku 1968 ve vinných sklepech každý pátek a hodnotí svá vína.

Občanské sdružení Vinařský spolek založili místní vinaři v roce 2003. Sdružuje asi 120 vinařů z Moravské Nové Vsi i blízkého okolí. Vinařský spolek organizuje všechny vinařské akce v obci.

autobusová zastávka	pohostinství	sklepní uličky
cyklostezka Podluží	ubytování	vinné sklepy
místní cyklotrasy	bar	vinařství
obecní úřad	potraviny	parkoviště
zdravotní středisko	obchod	benzínová pumpa
lékárna	kostel	turisticky zajímavé místo
pošta	kaplička/kříž	infopanel
základní/mateřská škola	hřbitov	bankomat
knihovna/internet	hřiště	
dům s pečovat. službou	tenisové kurty	
restaurace	kynologický areál	

V MORAVSKÉ SE ZRODILA CABERNET MORAVIA

Vinařskou obec proslavil místní vinař Lubomír Glos, který vyšlechtil dnes známou odrůdu Cabernet Moravia. Tato odrůda má v obci od roku 2007 i svůj památník.

Odrůda byla zapsána do Státní odrůdové knihy v roce 2001. Vznikla křížením odrůd Cabernet Franc a Zweigeltrebe. Její bobule mají kabernetovou vůni i velmi příjemnou chuť. Aromatické látky černorybízové jsou spojené s ovocností. Po odbourání kyseliny jablečné je víno velmi plné, hebké, s dobře strukturovanými tříslovinami a s dlouhou perzistencí. Zráním vína se stupňuje jeho plnost i harmonie.

LUŽNÍ LES OCENILO I UNESCO

Lužní les pod Moravskou Novou Vsí je součástí biosférické rezervace Dolní Morava. Výbor Mezinárodní koordinační rady programu UNESCO „Člověk a biosféra“ schválil na svém zasedání v Paříži ve dnech 8. - 11. července 2003 rozšíření Biosférické rezervace Pálava o Lednicko-valtický areál a Podluží s lužními lesy v oblasti mezi Břeclaví, Mikulčicemi a soutokem řek Moravy a Dyje. Nově vymezené území dostalo název Dolní Morava.

Milovníky přírody zavedou do lužního lesa pod Moravskou Novou Vsí cyklostezky. Protínají les od Hodonína až po soutok řek Moravy s Dyjí. Podoba dnešního lužního lesa s převahou dubu letního a jasanu úzkolistého začala vznikat již před několika stoletími. Vedle stoletých dubů patří neodmyslitelně k lužnímu lesu čapí hnízda či hejna volavek. Prostředí lesa, mokřadů a luk je vhodné pro více než sto druhů ptáků. Z větších savců je možno v lese potkat srnčí zvěř nebo divoká prasata.

Až do roku 1945 většinu lužních lesů hospodářsky využíval rod Lichtenštejnů. Poté lesy přešly do vlastnictví státu. Dnes v nich hospodaří lesníci Lesního závodu Židlochovice.

MĚSTYS PROTÍNAJÍ CYKLOSTEZKY

Přes Moravskou Novou Ves vedou dvě Moravské vinařské cyklostezky. První z nich se jmenuje vinařská stezka Podluží a obec protíná i hlavní stezka Moravská vinná. Jejich spojnicí je nově vybudovaná Neoveská stezka.

Nová naučná stezka měří 4,5 kilometru. Cykloturisté na ni mohou najet v lužním lese pod Moravskou Novou Vsí u tak zvané Foroty. Odbočku z Moravské vinné stezky nepřehlédnou. Upozorní je na ni jeden z panelů, které podél Neoveské stezky informují o lužním lese, jeho fauně a floře, o těžbě nerostů v katastrálním území obce, o vinných sklepech a vinařství i o současnosti a historii obce. Na prvním panelu se návštěvníci dozví, z čeho vznikl pomístní název Forota. Pochází z doby rozkvětu lichtenštejnské pily v Břeclavi. Byla součástí rozsáhlého panství Lichtenštejnů, kteří obhospodařovali téměř dvanáct tisíc hektarů lužního lesa. Revír v Moravské Nové Vsi dodával dřevo pro břeclavskou pilu a Forota byla meziskladem lesní dráhy. Prostě se zde uskladňovalo dřevo do „foroty“.

Dále vede Neoveská stezka z lužního lesa podél vodní plochy bývalého štěrkoviště. Místní mu říkají „Neoveské jamy“. Jezero o rozloze asi 120 hektarů tu zůstalo po těžbě štěrkopísku. Jeho břehy jsou dnes osázeny různými druhy dřevin, a tak přirozeným způsobem zapadají do krajiny a bezprostředně navazují na přilehlý lužní les. Na hladině jezera mohou turisté spatřit kachny divoké, potápku roháče, volavku popelavou i labutě. Na sousední říčce Kyjovce se zase objevuje ledňáček říční. Již několik let žije na březích „Neoveských jam“ i bobr evropský. Jezera jsou pro bohaté zarybnění rájem rybářů.

Od jezer pokračuje Neoveská stezka přes místní vinařské uličky Zátíší a Výmol. Na život ve vinařských uličkách dohlíží patron vinařů svatý Urban. Ten bývá svědkem bujarého veselí v době konání tradičních vinařských akcí. Místní vinaři v posledních letech upravují své sklepy potřebám cykloturistů.

Z vinařských uliček vede Neoveská stezka do centra obce. Končí u vinařského památníku na konci obce směrem na Týnec. Moravská Nová Ves se může pochlubit raritou. Jedna z odrůd vinné révy – Cabernet Moravia - tu má svůj památník. A právě u tohoto památníku Neoveská stezka po zajímavostech Moravské Nové Vsi symbolicky končí. Navazuje v těchto místech na vinařskou cyklostezku Podluží.

Vinařské stezky navazují na mezinárodní cyklostezky. Například na hraničním přechodu Břeclav-Poštorná navazuje stezka na dálkovou cyklotrasu Praha-Vídeň. Cykloturisté si také oblíbili výlety lužním lesem až k soutoku Moravy s Dyjí.

ATLETICKÝ AREÁL JE CHLOUBOU

Nabídka sportovního vyžití v Moravské Nové Vsi není malá. Městys se může pochlubit zejména novým atletickým areálem, který vyrostl v prostoru za budovou základní školy na ulici Školní. Zájemci mohou využít nejen atletický ovál s kvalitním povrchem na běh, ale také víceúčelové hřiště s umělým povrchem. Toto hřiště lidé využívají pro kopanou, tenis, volejbal a další sporty. Záleží jen na nich, pro jakou aktivitu se rozhodnou. Zapůjčení potřebného sportovního náčiní je samozřejmostí.

V letních měsících mohou zájemci využít i hřiště na plážový volejbal s kvalitním pískem. V chladnějším období městys nabízí k pronájmu halu místní sokolovny, kde lze provozovat také nejrůznější kolektivní sporty.

O pronájem všech těchto sportovních zařízení se stará správce Vlastimil Zugar.

Vedle budovy sokolovny se nacházejí tenisové kurty. V letních měsících je pronajímá správce Jaroslav Kučera.

VÝLETY K SOUSEDŮM

Výhodná poloha Moravské Nové Vsi umožní jejím návštěvníkům zavítat také na Slovensko či do Rakouska. Moravská Nová Ves leží na hranicích se Slovenskem a do Rakouska je to necelých dvacet kilometrů přes nedaleký hraniční přechod Poštorná-Reithal. V Bratislavě se motoristé ocitnou za necelou hodinu při jízdě po dálnici. Cesta do Vídně trvá autem hodinu. Ten, kdo chce pozorovat dolnorakouskou krajinu z okna vlaku, může využít služeb břeclavského železničního uzlu.

Stačí také ujet dvacet kilometrů a návštěvníci se ocitnou v Lednicko-valtickém areálu, který UNESCO zapsalo na seznam světových kulturních památek.

Pouze tři kilometry od Moravské Nové Vsi se mohou zájemci přenést do doby Velké Moravy. V Mikulčicích v blízkosti lužního lesa se nachází největší archeologické naleziště u nás - Valy u Mikulčic. Jak vypadaly příbytky starých Slovanů, to mohou návštěvníci spatřit po ujetí několika kilometrů lužním lesem k zámku Pohansko.

Projížděky na lodích nabízí provozovatelé lodní dopravy po Baťově kanálu (přístaviště v Sudoměřicích 25 km od Moravské Nové Vsi), po řece Moravě (přístaviště v Hodoníně - 12 km) i po řece Dyji (přístaviště v Břeclavi - 12 km).

KULTURNÍ A VINAŘSKÉ AKCE

Krojový ples – Koná se vždy poslední lednovou sobotou, patří mezi největší krojové plesy na Podluží.

Den řemesel a přehlídka neoveských vín – Tradičně se konají 1. května. Součástí Dne řemesel jsou tradiční přehlídka neoveských vín, vystoupení folklorních souborů z Moravy i Slovenska, různé výstavy, občerstvení v podobě místních specialit atd.

Den otevřených sklepů – Do svých sklepů zvou neoveští vinaři vždy 5. července. Akce se koná ve vinařských uličkách Výmol, Zátíší a U trati.

Svatojakubské hody – Konají se poslední červencový víkend. Hody začínají v sobotu předhodovním zpíváním pod zeleným, v neděli pokračují průvodem krojovaných obcí, sjížděním chasy pod májů. V pondělí přebírají vládu nad hodovým veselím mužáci. Až do úterní noci každý hodovní den končí zábavou pod zeleným.

Vinobraní – Pro slavnost vinobraní je v Moravské Nové Vsi vyčleněna druhá sobota v září. Slavnost se koná ve vinařských uličkách Výmol a Zátíší. Akci doprovází bohatý kulturní program s lidovými tradicemi. Burčák i víno se podává přímo ve vinných sklepech, připraveno je bohaté občerstvení. Součástí je i přehlídka vín odrůdy Cabernet Moravia.

Mladá vína – Degustace mladých vín z nové úrody se koná vždy začátkem listopadu. I na tuto akci návštěvníci přicházejí do vinařských uliček Výmol a Zátíší.

Svěcení vína – Na slavnostní posvěcení vína z nové sklizně se milovníci vinného moku sjíždějí do Moravské na svatého Štěpána 26. prosince. Akce se koná v místní sokolovně a doprovází ji kulturní program, na kterém se podílejí folklorní soubory. Svěcení vína končí besedou u cimbálu a ochutnávkou vín.

S LUŽBY V OBCI

Nabídka stravování

Restaurace u Sečkářů	519 342 208 606 707 032
Restaurace Myslivna Bar Na Vyhlídce	777 849 661 www.volny.cz/podluzi 776 188 112
Vinárna Bolero	www.bolero.wz.cz 519 342 134

Nabídka ubytování

Penzion Selský dvůr	www.selsky-dvur.eu 602 735 561
Tomanová Ivana	www.vino-sklipek.cz 777 561 535, 777 561 545
Penzion Žofie a Božena Bar Na Vyhlídce	602 793 160 www.volny.cz/podluzi 776 188 112
Ubytování Oliverius	723 286 920
Vinárna a penzion Bolero	www.bolero.wz.cz 519 342 134
Vinný sklep U Terezy a Jakuba	721 732 563

Kontakty na vinaře

Vinařské centrum - Tomanová Ivana	www.vino-sklipek.cz 777 561 535 777 561 545
Vinné sklepy Podluží - Nešpor Jaroslav	602 793 160
VINEm - vinařství Nešpor Jaroslav ml.	605 808 898
Rajský Jan	608 456 887
Vinařství Glosovi	519 342 577 607 180 237 607 672 713
Collegium vinitorum	www.collegiumvinitorum.com
Vinařský spolek	www.vinarimnves.cz

Nabídka sportovního vyžití

Víceúčelové hřiště s atletickým oválem, sokolovna správce Vlastimil Zugar	606 375 803
Tenisové kurty správce Jaroslav Kučera	721 353 838

Brožura je součástí projektu
„Městys MNV - místo tradic a vína v srdci slováckého Podluží“.
Realizováno s finanční podporou JMK.

Jihomoravský kraj

Vydal Městys Moravská Nová Ves 2010